

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/302/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113226977
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3113226977.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyiho v spore žalobcov: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., V. XXXX/XX, 2/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., V. XXXX/XX, právne zastúpenej Mgr. Máriou Bulkovou, advokátkou so sídlom v Trenčíne, Staničná 1062/14 proti žalovaným: 5/ U. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., V. XXXX/XX, 6/ U. E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., V. XXXX/XX, žalovaní 5/, 6/ právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko a JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Trenčín, Piaristická č. 6667, o zriadenie vecného bremena, na odvolanie žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 29. mája 2018, č.k. 15C/128/2013-363 a dopĺňaciemu rozsudku zo dňa 15. augusta 2018, č.k. 15C/128/2013-375, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom p o t v r d z u j e .

II. Žalovaní 5/, 6/ majú proti žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu žalobcov zamietol. Výrokom II. žalovaným 5/,6/ priznal proti žalobcom 1/, 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V rozhodnutí konštatoval, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhali proti žalovaným zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka stavby rodinného domu súp. č. XXXX, postaveného na parc. KNC č. XX v k.ú. Z., zapísaného na LV č. XXXX, ktorého sú spoluvlastníkmi, spočívajúceho v práve prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami (právo cesty) cez pozemok žalovaných parcela EKN č. XX ostatné plochy o výmere 143 m² v k.ú. Z., zapísaného na LV č. XXXX, v rozsahu podľa geometrického plánu vyhotoveného za týmto účelom znaleckým posudkom. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že žalobu žalobcov je potrebné zamietnuť. Citoval ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 1, § 22 ods. 1, 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené podmienky ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka pre zriadenie práva cesty cez pozemok žalovaných. Zdôraznil, že pri zriaďovaní práva cesty je treba dbať o to, aby právo vlastníka bolo obmedzené čo najmenej, keďže sa jedná o nútené obmedzenie vlastníckeho práva, ku ktorému treba pristúpiť len v nevyhnutných prípadoch, a to vtedy, ak prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. V súdnej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že prístup z verejnej komunikácie, t.j. z ulice V. cez ulicu J. k domu žalobcov si žalobcovia nemôžu zabezpečiť cez pozemok parc. č. XX/X, ako to navrhovali žalovaní vo svojich prvotných vyjadreniach, pretože tento pozemok je už v súčasnosti oplotený a je vo výlučnom vlastníctve tretej osoby, takže žalobcovia nemajú žiadne právo tento pozemok užívať na prechod a prejazd k ich domu. Žalobcovia však majú možnosť prístup k ich domu cez pozemok tvoriaci verejne prístupnú Úzku cestu. Súd ohliadkou zistil, že J. ulica je spojnicou dvoch miestnych komunikácií, a to na jednom konci ulice V. a na druhom konci ulice L., pričom z odborného posudku statika Ing. Mariána Bachára zo dňa 18.02.2018 mal za

preukázané, že z hľadiska technického je možné vybudovať nový vchod zo zadnej steny domu žalobcov, ktorý by vyúsťoval na uvedenú J. ulicu za domom žalobcov. Uviedol, že žalobcovia síce posudok Ing. Mariána Bachára spochybňovali, no nepredložili súdu dôkaz osoby odborne spôsobilej v statike stavieb, ktorým by bolo preukázané, že z technického hľadiska nie je možné nový vchod do domu vytvoriť. V súvislosti s tým uviedol, že súdy už riešili obdobné situácie a žalobu o zriadenie vecného bremena práva cesty cez pozemok žalovaného zamietli, keď prístup do domu bolo možné zabezpečiť vybudovaním nového vchodu do domu. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalobcovia na predloženej nedatovanej listine predložili nesúhlas štyroch podielových spoluvlastníkov parcely č. XX/X s tým, aby si žalobcovia urobil vchod do ich domu z parcely č. XX/X z dôvodu, že sú majiteľmi tejto parcely a nesúhlasia ani s predajom tejto parcely žalobcom, poukázal na skutočnosť, že ohliadkou bolo zistené, že J. ulica je neohradená, voľne prístupná, pričom vypočuté svedkyne R. I. a D. B. uviedli, že J. ulica musí byť priechodná vzhľadom na bezpečnostné dôvody a potreby pristavenia sanitky, dovozu dreva, za účelom vyprázdňovania žump, pričom svedkyne zároveň uviedli, že ako spoluvlastníčky nikdy nebránili nikomu v užívaní J. ulice na prechod pešo a prejazd motorovými vozidlami. Ďalej z výsluchu týchto svedkýň vyplynulo, že v J. ulici je vodovod, chodí po nej poštárka, ako aj skutočnosť, že vlastníci domov, ktorí sa nachádzajú na J. ulici sa po ich postavení pred cca 77 rokmi dohodli, že ich pozemok, na ktorom je J. ulica, bude využívaný na prístup do domov nachádzajúcich sa na danej ulici a takýmto spôsobom je až doteraz využívaný. Súd na základe uvedeného dospel k záveru, že v prípade parcely č. XX/X sa jedná o verejne prístupnú pozemnú komunikáciu, ktorá slúži ako prístupová cesta k rodinným domom a pozemkom nachádzajúcim sa na J. ulici, pričom sa jedná o fakticky existujúcu účelovú komunikáciu v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. Poukázal tiež na to, že spôsob využitia parcely č. XX/X ako pozemnej komunikácie je zrejmy aj z kódu 22 na LV č. XXXX k.ú. Z.; tento účel využitia pozemnej komunikácie akceptoval aj príslušný cestný správny orgán, keďže na konci J. ulice pri výjazde na ulicu L. osadil dopravnú značku Daj prednosť v jazde a táto bola osadená pred viacerými rokmi. Daný pozemok (parcely č. XX/X) spĺňa teda znaky vyžadované zákonným ustanovením § 22 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. pre účelovú komunikáciu, pričom túto zriadili vlastníci pozemku, na ktorom sa J. ulica nachádza za tým účelom, aby bola využívaná práve ako komunikácia. J. ulica nie je ohradená, ale je voľne prístupná, nenachádza sa v uzavretých priestoroch alebo objektoch, teda ide o verejne prístupnú účelovú komunikáciu, teda o druh pozemnej komunikácie v zmysle zák. 135/1961 Zb., a to napriek stanovisku, ktoré k charakteru J. ulice súdu predložilo Mesto Trenčín. Keďže predmetná komunikácia na J. ulici nemá charakter samostatnej veci v zmysle § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda nie je stavbou, nebolo potrebné ani vydať stavebné povolenie resp. kolaudačné rozhodnutie a podľa názoru súdu je potom nutné vychádzať z ustanovenia § 6 zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého môže každý užívať pozemnú komunikáciu obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené. Tomu zodpovedá oprávnenie žalobcov užívať J. ulicu na prístup k ich domu (po vybudovaní nového vchodu v zadnej časti ich domu), ako aj povinnosť vlastníkov pozemku parc. č. XX/X umožniť žalobcom takéto užívanie. Ďalej uviedol, že vykonaným dokazovaním, a to vytyčovacím náčrtom spoločnosti Geometra Trenčín, s.r.o. zo dňa 21.03.2018 a z kópie katastrálnej mapy mal súd preukázané, že medzi parcelou č. XX/X a domom žalobcov sa nachádza pás pozemku žalobcov parcely č. XX na jednej strane 42 cm široký a na druhej strane 32 cm široký, a teda žalobcovia po vytvorení nového vchodu v zadnej stene domu by vychádzali z ich domu na ich parcelu č. XX a mali by zabezpečený rozhľad pri výstupe z domu, čo nasvedčuje tomu, že je dodržaná aj požiadavka bezpečného užívania stavby v zmysle § 7 ods. 2 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002 Z. z. Poukázal tiež na to, že z výsluchu svedka L. M. ako aj z výsluchu žalobkyne 2/ bolo preukázané, že keď žalobcovia kupovali svoj rodinný dom, prístupovú cestu k nemu neriešili a vedeli, že do svojho vlastníctva nenadobudnú aj parcelu, ktorá slúžila ako prístup do kupovaného domu, a teda žalobcovia sa nesprávali v súlade so zásadou práva patria bdelym, konali nepredvídavo a právo prechodu sa snažili zabezpečiť si oneskorene, keďže ich následná snaha o kúpu podielu v parcele č. XX nevedla k úspechu. Z tohto dôvodu preto možno konštatovať aj to, že zníženie komfortu bývania žalobcov a úbytok podlahovej plochy domu žalobcov, ako ho vypočítal Ing. Jozef Prekop, v dôsledku vytvorenia nového vchodu v ich dome musia znášať žalobcovia, ktorí si pri kúpe domu bez prístupovej cesty nepočínali s náležitou opatrnosťou a pozornosťou. S poukazom na uvedené súd uzavrel, že žalobcovia majú možnosť zriadiť si prístup k stavbe vybudovaním nového vchodu v dome z príľahlej verejnej komunikácie. Žalobcovia, na ktorých spočívalo dôkazné bremeno neprodukovali v konaní také dôkazy, z ktorých by bolo preukázané, že vybudovanie nového vchodu v zadnej stene ich domu je nemožné z hľadiska technického alebo z hľadiska právneho a netvrdili a nepreukázali, že by náklady na zriadenie nového vchodu v zadnej časti ich domu boli natoľko vysoké, že by ich vynaloženie nebolo možné od nich spravodlivo požadovať. Z uvedených dôvodov žalobu žalobcov zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Dopĺňacím rozsudkom zo dňa 15. augusta 2018 č.k.

15C/128/2013-375 súd doplnil rozsudok zo dňa 29. mája 2018 č.k. 15C/128/2013-363 o výrok III., ktorým zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/123/2013-28 zo dňa 19.08.2013, s odkazom na ustanovenie § 225 ods. 1, § 335 ods. 1, § 336 ods. 1, 4 a § 471 ods. 1 CSP. V dopĺňacom rozsudku konštatoval, že keďže v rozsudku zamietol žalobu žalobcov a zabudol rozhodnúť o zrušení nariadeného predbežného opatrenia, nariadené neodkladné opatrenie aj bez návrhu strán zrušil.

2. Proti rozsudku podali zákonnej lehote odvolanie žalobcovia 1/, 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorí žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedli ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. Namietali posúdenie charakteru J. ulice ako verejnej účelovej komunikácie, keď mali za to, že civilnému súdu neprináleží v civilnom konaní určiť, že určitá nehnuteľnosť - parcela je komunikáciou bez toho, aby bolo ohľadom predmetnej otázky vedené riadne správne konanie. V danom prípade o to viac, že žalobcovia predložili súdu priamy dôkaz o tom, že J. ulica nie je miestnou a ani účelovou komunikáciou, a to vyjadrením Mesta Trenčín zo dňa 10.08.2017, ktoré túto otázku ako kompetentný správny orgán priamo zodpovedalo. Súd v odôvodnení rozhodnutia vôbec neuviedol, z akého dôvodu posúdil uvedenú otázku odchyľne od kompetentných orgánov a neodôvodnil, prečo tieto listinné dôkazy nepovažuje za správne. Určenie charakteru J. ulice súdom ako verejnej účelovej komunikácie za situácie, že toto nebolo žiadnou stranou ani Mestom Trenčín v konaní tvrdené, je v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi, pričom posúdenie tejto otázky v opačnom smere zo strany súdu nebolo predvídateľné. Ďalej vyslovili názor, že súd pri posúdení J. ulice ako verejnej účelovej komunikácie podľa ich názoru aplikoval síce správnu právnu normu, ale jej obsah nesprávne interpretoval, keď neobstojí záver súdu o tom, že pozemok, ktorý spĺňa kritériá stanovené zákonom pre účelovú komunikáciu sa stal účelovou komunikáciou priamo zo zákona bez potreby vydania správneho rozhodnutia a že zákon č. 135/1963 Zb. takúto situáciu nevylučuje. Vzhľadom na stanovisko mesta Trenčín k charakteru J. ulice sa ako irelevantná takisto javí argumentácia súdu o inštitúte všeobecného užívania ako aj odvolávka na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, naviac, v danom prípade sa súd odvoláva na právny poriadok cudzieho štátu, ktorý nie je prameňom práva v Slovenskej republike. Keďže ulica J. nie je v zmysle stanoviska Mesta Trenčín miestnou ani účelovou komunikáciou, najbližšou prístupnou verejnou komunikáciou k stavbe žalobcov je V. ulica na parcele č. XXX/X. Súd tiež nesprávne interpretoval stanovisko Mesta Trenčín zo dňa 04.04.2018 ohľadom postupu v stavebnom konaní v prípade vybudovania vchodu smerom k parcele č. XX/X v k.ú. Z., keď súd v bode 34 odôvodnenia síce uviedol, že žalobcovia preukázali, že spolumahitelia parcely č. XX/X nesúhlasia s vybudovaním vchodu žalobcami smerom na ich parcelu, čo následne priamo potvrdili dve väčšinové spoluvlastníčky aj na pojednávaní pri svedeckej výpovedi, zo stanoviska Mesta Trenčín zo dňa 04.04.2018 však podľa súdu vyplýva, že nesúhlas spoluvlastníkov parcely č. XX/X by mesto posudzovalo v rámci konania o námietkach, avšak mesto neuviedlo, že by námietkam vyhovel a stavebné povolenie by nevydalo. Zo stanoviska mesta tak podľa súdu nevyplývalo, že by na vybudovanie tohto nového vchodu do domu žalobcov nebolo v rámci stavebného konania udelené stavebné povolenie a ani to, že by vybudovanie tohto nového vchodu bolo v rozpore s príslušnými právnymi predpismi. Ďalej namietali arbitrárnosť v hodnotení dôkazov súdom, že je v uvažovanom prípade pripojenia na parcelu č. XX/X z domu žalobcov dodržaná požiadavka bezpečného užívania stavby v zmysle § 7 ods. 2 Vyhlášky č. 532/2002 Z. z., pretože je to podľa názoru žalobcov v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi. Žalobcovia v konaní predložili odborný posudok č. 10/2018 Ing. Jozefa Prekopa, ktorý rešpektujúc fakticky stav prechádzania motorových vozidiel po parcele č. XX/X, posúdením celkovej šírky uvedenej parcely a požiadaviek príslušných STN pre projektovanie pozemných komunikácií, dospel k záveru, že nie je možné dodržať bezpečnostné kritérium pri vychádzaní, prípadnom vybehnutí detí z domu, pretože jestvujúce múry nedovoľujú potrebný rozhľad z budovy na obe strany a nie je možné tu zriadiť chodník na bezpečné vychádzanie z domu. Žalobcovia tiež namietali hodnovernosť predloženého vytyčovacieho náčrtu spoločnosti Geometra Trenčín, s.r.o., nakoľko neboli prítomní pri vykonávaných meraniach a neboli o jeho vyhotovovaní protistranou ani upovedomení, pričom zároveň poukázali na to, že žalovaní nepredložili žiaden dôkaz (aspoň v podobe odborného vyjadrenia) vyvracajúci tvrdenia Ing. Prekopa o tom, že by bola v danom prípade dodržaná požiadavka bezpečného užívania stavby. Rovnako sa nestotožnili s tvrdeniami súdu o hodnovernosti posudku statika Ing. Mariána Bachára zo dňa 18.02.2018 o tom, že jeho 40 ročná prax statika v danom prípade postačuje na vyvodenie záveru o tom, že z technického hľadiska je možné vybudovať nový vchod do zadnej steny domu žalobcov, hoci uvedený statický preukazuje dom žalobcov neohládol zvnútra a neurobil ani žiadne sondy do steny domu za účelom zistenia materiálového zloženia a hrúbky steny. Žalobcovia uvedený dôkaz vzhľadom na uvedené nedostatky namietali, avšak s ohľadom na otázku hospodárnosti konania a nimi

predložený vlastný posudok Ing. Prekopa nepovažovali otázku statického posúdenia stavby za kľúčovú. Žalobcovia v konaní takisto spochybnili ponuky predložené zo strany žalovaných - živnostníka Z. V. a E. M., nakoľko sa nejedná o osoby, ktoré by mali odbornú spôsobilosť v oblasti statiky, či oceňovania stavebných prác. Odhad nákladov na vybudovanie nového vchodu Ing. Bachára, takisto nepovažovali za hodnoverný, nakoľko tento nemá odbornú spôsobilosť na oceňovanie stavebných prác. Na základe uvedeného boli toho názoru, že sú splnené podmienky podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka na zriadenie požadovaného vecného bremena. Žalobcovia 1/, 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne podali samostatné odvolanie aj proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom namietali, že v zmysle ust. § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenie mali za to, že v danom prípade neodkladné opatrenie zaniká ex lege, uplynutím času, na ktorý bolo nariadené a nebolo potrebné v danom prípade dopĺňať rozsudok o ďalší samostatný výrok, ktorým bolo neodkladné opatrenie súdom zrušené, pričom tento krok považujú žalobcovia zo strany súdu za nadbytočný a v uvedenom kontexte aj procesne nesprávny. Vzhľadom na uvedené žiadali, aby odvolací súd aj dopĺňací rozsudok zrušil a celú vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaní 5/, 6/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov 1/, 2/ žiadali rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je možné v žiadnom prípade považovať za arbitrárne alebo nepredvídateľné, naopak sa jedná o rozhodnutie, ktoré súd precízne zdôvodnil. Žalobu žalobcov 1/, 2/ opakovane označili za šikanóznú, keď žalobcovia bez toho, aby sa snažili vyriešiť prístup k svojmu domu štandardným spôsobom, napr. serióznym jednaním s vlastníkmi okolitých pozemkov alebo jednoduchou žiadosťou o vydanie stavebného povolenia alebo ohlásenia na stavebný úrad na prípadné zriadenie nového vchodu vo svojom dome, tak sa snažia násilným spôsobom zriadiť prístup cez v súčasnosti ich súkromné vlastníctvo. Absurdita celej situácie je ešte podčiarknutá tým, že v konaní bolo preukázané, že žalobcovia aj v súčasnosti reálne v časti využívajú prístup k svojmu domu cez J. ulicu na vyťahovanie žumpy, prístup k vodovodu a podobne; dokonca v konaní bolo preukázané, že žalobcovia majú časť svojho pozemku (aj keď malú) umiestnenú v J. ulici. Táto časť pozemku je však významná práve s ohľadom na limitujúcu šírku J. ulice, ktorá na svoj bezproblémový prejazd potrebuje aj túto časť žalobcov, preto už len z tohto pohľadu môžu žalobcovia požadovať využívanie J. ulice na prístup k ich domu. Avšak ani toto nie je potrebné, pretože v pohybe po J. ulici žalobcom nikto nebráni, v konaní pred súdom prvej inštancie bolo nepochybne preukázané, že J. ulica na parcele č. XX/X, ktorá je priľahlá k parcele č. XX, na ktorej stojí aj dom žalobcov, je verejne prístupným priestorom, kde každý má možnosť voľného prístupu, prechodu a prejazdu. Táto ulica je na svojom konci osadená dopravnou značkou Daj prednosť v jazde a už len z toho, že je označená oficiálne názvom ulice vyplýva, že je s jej voľným prístupom počítané automaticky. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že po tejto ulici bežne chodia ľudia, poštárka, deti zo škôlky, ako aj každý, kto potrebuje prejsť z ulice V. na ulicu L. alebo naopak, nakoľko J. ulica predstavuje spojnicu práve medzi týmito dvoma ulicami. Zhodnotením vykonaného dokazovania preto súd prvej inštancie úplne správne ustálil, že sa v danom prípade jedná o verejne prístupovú účelovú komunikáciu. Skutočnosť, že v súčasnosti sa nenachádza vchod (východ) z domu žalobcov priamo na J. ulicu a že tento by bolo potrebné vybudovať, nie je pre posúdenie veci vôbec rozhodné, pretože nie je možné žiadať od druhého vlastníka, aby on bol obmedzovaný na svojom garantovanom vlastníckom práve len preto, že iný vlastník sa obmedzovať nechce, ale naopak, chce svoje vlastníctvo v čo možno najväčšom rozsahu využívať. Poukázali tiež na to, že žalobcom bola vopred veľmi dobre známa celá situácia prístupu k predmetnému rodinnému domu a považujú za nepochopiteľné a ľahkovážne, že žalobcovia pred tým, ako svoj rodinný dom odkúpili, toto neriešili. Otázku zriadenia vchodu smerom do ulice J. za danej situácie považujú za otázku podružnú, keď sú toho názoru, že nikto si nemôže z pohľadu prístupu zriadiť svoju stavbu tak alebo trpieť jej zriadenie tak, že nebude mať k nej prístup, a naopak, bude sa z tohto dôvodu dožadovať prístupu cez majetok iného vlastníka. Vyslovili názor, že podľa práva aj spravodlivosti je dané, že prístup k stavbe cez pozemok iného vlastníka ako vlastníka stavby je možné zriadiť len vtedy, ak tento prístup nie je možné zabezpečiť inak, pričom daná nemožnosť síce nemusí byť úplne absolútna, avšak za použitia argumentu a contrario je preukázané, že existencia možnosti iného prístupu vylučuje použitie ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, pričom v danej veci táto možnosť iného prístupu preukázaná bola.

4. Žalobcovia 1/, 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne v replike k vyjadreniu žalovaných opätovne poukázali na argumentáciu uvedenú v podanom odvolaní, pričom k uvádzanému ľahkovážnemu prístupu žalobcov k riešeniu prístupu k ich domu poukázali na to, že v konaní bolo preukázané, že parcela č. 63 bola trvalo a voľne historicky prístupná a využívaná ako komunikácia k viacerým nehnuteľnostiam.

Žalobca 1/ takisto vo svojej výpovedi uviedol, že sa pokúsil o odkúpenie podielu od jedného z predchádzajúcich spoluvlastníkov parc. č. XX, avšak tento mu odmietol svoj podiel alebo aspoň jeho časť predať. Za danej situácie, kedy je žalobcom zamedzovaný prístup k ich nehnuteľnosti a žiadna zo strán sa s nimi nechce dohodnúť, nemajú inú možnosť ako obrátiť sa so žiadosťou o poskytnutie právnej ochrany na súd a o zneužití práva nemožno v žiadnom prípade hovoriť. Naopak, postup a postoj žalovaných voči žalobcom sa javí ako v rozpore s dobrými mravmi.

5. Žalovaní 5/, 6/ prostredníctvom právneho zástupcu v následnej duplike uviedli, že tvrdenie žalobcov o tom, že by sa snažili násilným spôsobom získať prístup k svojej nehnuteľnosti cez ich súkromné vlastníctvo sa nezakladá na pravde. Žalobcovia navyše už prejavujú svoju agresivitu aj razantnejšími spôsobmi, ako len robením schválností a rôznymi pokrikmi, keď už aj pred vydaním rozhodnutia vo veci samej sa im žalobcovia pravidelne vyhrážali rôznou materiálnou ujmou, avšak v poslednom čase sa im vyhrážajú aj ujmou na zdraví, keď konkrétne žalobkyňa 2/ sa žalovanému 1/ vyhrážala fyzickou likvidáciou, čo bolo riešené jednak na OO PZ v Trenčíne a následne ako priestupok na Okresnom úrade Trenčín, Odbor všeobecnej vnútornej správy, kde bola žalobkyňa uznaná vinnou z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. V ostatnom zotrvali na svojich dovtedajších prednesoch s tým, že predložili fotografiu, ktorou preukazovali, že vlastníci pozemku parcela č. XX/X nikomu nebránia v prechode alebo prejazde po tejto ceste, pričom tento dôkaz spolu s ostatnými fotografiami preukazuje, že sa nejedná o občasný alebo náhodný prechod, ale že ide o stav permanentný a pre vlastníkov dotknutých nehnuteľností verejnosti samozrejmy, pričom bolo preukázané, že sú tu aj ostatní vlastníci nehnuteľností pozdĺž tejto cesty, okrem samotných žalobcov, ktorí nemajú k nej vlastnícke alebo iné vecné právo a vôbec nemajú problém s prechodom a vstupom na svoje nehnuteľnosti (napr. U. Y. a L. Y.).

6. V následných vyjadreniach sa žalobcovia 1/, 2/, ako aj žalovaní 5/, 6/ vyjadrovali k otázkam týkajúcim sa priestupku žalobkyne 2/.

7. Žalobcovia 1/, 2/ prostredníctvom právneho zástupcu ďalej v písomnom podaní súdu oznámili nové skutočnosti, a to že po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie, približne v polovici mesiaca marec 2019, došlo zo strany vlastníka pozemkov parcely registra CKN č. XX/X, XX/X a XX/X v k.ú. Z. C.. P. G. k vystavaniu oplotenia na hranici medzi parcelou CKN č. XX/X a parcelou CKN č. XX/X a oplotenia na hranici medzi parcelou CKN č. XX/X a hranici medzi parcelou CKN č. XXXX (ulica L.), o čom predložili farebné fotografie, ako aj notársku zápisnicu vyhotovenú notárkou JUDr. Blankou Ondrušovou. V dôsledku uvedeného vyslovili záver, že J. ulica situovaná na parcelách XX/X, XX/X, XX/X a XX/X v k.ú. Z. nie je verejná miestna ani účelová komunikácia, keďže ju C.. P. G. oplotil, hoci súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že spoluvlastníci pozemku č. XX/X nemôžu jednostranným vyhlásením zamedziť všeobecnému užívaniu tejto účelovej komunikácie. Prehradenie priechodu cez J. ulicu C.. G. jednoznačne preukazuje, že vyššie uvedené závery súdu prvej inštancie sú v celom rozsahu nesprávne a žalobcovia nemajú žiadny právny titul parcelu č. XX/X využívať. Žalobcovia by boli ako vlastníci stavby vždy v neistote ohľadne trvania možnosti prístupu k stavbe, ktorému môžu spoluvlastníci pozemku parc. č. XX/X kedykoľvek zabrániť, tak ako to je v prípade oplotenia vystaveného C.. G..

8. Žalovaní 5/, 6/ prostredníctvom právneho zástupcu k podaniu žalobcov 1/, 2/ zopakovali, že prípadnú neistotu si spôsobili sami žalobcovia, ktorí v minulosti nevyužili možnosť kúpy spoluvlastníckeho podielu v prístupových parcelách k svojmu domu. Nič to však nemení na tom, že fakticky ani právne nikto nebráni žalobcom v prístupe k ich domu po parcele č. XX/X, nakoľko žalobcovia prístupujú k svojmu domu z ulice V. a nie z ulice L.. Tvrdenia žalobcov v ich podaní nemajú žiadny praktický význam pre závery súdu prvej inštancie a tieto nemôžu ani spochybníť, pretože nie je účelom tohto súdneho konania skúmať, či C.. P. G. uzavrel jeden koniec ulice J. po práve alebo v rozpore s právom, faktom však ostáva, že na ulici J. je verejné osvetlenie a sú v nej ťahané inžinierske siete ako voda a telefón, je preto vecou kompetentných orgánov, ako aj dotknutých osôb, aby túto vec s C.. P. G. riešili. Žalobcovia však aj tak k svojmu domu z ulice L. neprístupujú, z predložených fotografií jasne vyplýva, že ohľadne žalobcov sa ich situácia prístupu k ich domu vôbec nezmenila, prístup k ich domu je rovnako voľný (z ulice V.), ako to bolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie. Nikto žalobcom fakticky ani právne nebráni v prístupe po tejto komunikácii k ich domu, pričom spoluvlastníci parcely č. XX/X priamo na pojednávaní uviedli, že oni im v prístupe po tejto komunikácii nebránia. Vzhľadom na to, že žalobcovia už parcelu č. XX/X aj reálne využívajú na vodovodnú prípojku, ťahanie žumpy a podobne a budú ju musieť využívať aj v budúcnosti na údržbu fasády domu a podobne, je potom absolútne nelogické, neúčelné a nehospodárne, aby sa pre prístup k jednej stavbe využívali dva cudzie pozemky. Je pre nich tiež nepochopiteľné, prečo žalobcovia

nevyužívajú tú skutočnosť, že časť ich pozemku sa reálne nachádza v spoločnej ceste, keď bez ich súhlasu by ani ostatní spoluvlastníci nemohli plne využívať spoločnú cestu na parcele č. XX/X, ktorá pre svoje plné využitie potrebuje aj časť pozemku žalobcov.

9. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s doplniacim rozsudkom je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaní odvolateľmi vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odvolatelia v podanom odvolaní neuviedli žiadne podstatné okolnosti, ktoré by mohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Za daného stavu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, v celom rozsahu na ne poukazuje, a len na doplnenie správnosti dodáva nasledovné:

11. Podanou žalobou sa žalobcovia 1/, 2/ domáhali zriadenia vecného bremena v prospech vlastníkov stavby rodinného domu súpisné č. XXXX postaveného na parcele KNC č. XX v k.ú. Z., zapísaného na LV č. XXXX, spočívajúceho v práve prechodu pešo a prejazdu motorovými vozidlami (právo cesty) cez pozemok parcela EKN č. XX ostatné plochy o výmere 143 m² v k.ú. Z., zapísaného na LV č. XXXX, vlastnícky patriaceho žalovaným, podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka.

12. Podľa citovaného zákonného ustanovenia ak nie je vlastník stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok.

13. Súd prvej inštancie sa preto správne v danej veci zaoberal tým, či sú splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, a to či žalobcovia 1/, 2/ ako vlastníci stavby nemajú možnosť zabezpečiť si prístup k stavbe iným spôsobom a či je nutné obmedzovať vlastnícke právo žalovaných zriadením vecného bremena. Žalovaní 5/, 6/ v konaní tvrdili, že žalobcovia si môžu zabezpečiť prístup k stavbe prechodom cez parc.č. XX/X, ktorá tvorí súčasť J. ulice v k.ú. Z., súd prvej inštancie sa preto správne zaoberal tým, či označená nehnuteľnosť má charakter komunikácie, po ktorej si žalobcovia môžu zabezpečiť prístup k stavbe. Túto otázku si súd prvej inštancie musel vyriešiť ako predbežnú otázku, nebola preto dôvodná námietka žalobcov 1/, 2/ uvedená v odvolaní, že civilnému súdu neprináleží v civilnom konaní skúmať, či určitá nehnuteľnosť - parcela je komunikáciou, bez toho, že by bolo ohľadom predmetnej otázky vedené riadne správne konanie.

14. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľností s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch.

15. Podľa § 22 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. účelové komunikácie sa členia na verejné a neverejné. Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú len so súhlasom jej vlastníka.

16. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že účelovou komunikáciou je taká pozemná komunikácia, ktorá spĺňa znaky uvedené v § 22 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách. Nejde pritom o stavby ani samostatné veci v zmysle § 118 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ide len o určitým spôsobom užívaný pozemok, ktorý je pozemnou komunikáciou.

17. Ustanovenie § 22 ods. 3 zákona o pozemných komunikáciách člení účelové komunikácie na verejné a neverejné. Neverejnými sú iba účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch a verejné účelové komunikácie vyhlásené príslušnou obcou so súhlasom vlastníka za neverejné. Ostatné účelové komunikácie majú preto charakter komunikácií verejných. Už z terminologického označenia časti účelových komunikácií ako verejných je vylúčené, aby takéto verejné účelové komunikácie mali byť využívané iba ich vlastníkmi.

18. V preskúmvanej veci z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že parc.č. XX/X, tvoriaca súčasť J. ulice v k.ú. Z. má charakter verejnej účelovej komunikácie, a to napriek tomu, že Mesto Trenčín v stanovisku zo dňa 10.08.2017 k charakteru uvedenej ulice oznámilo, že J. ulica nie

je zaradená rozhodnutím príslušného orgánu do siete miestnych komunikácií, nie je vedená ako pozemná komunikácia, nakoľko nespĺňa technické parametre na to, aby bola miestnou alebo účelovou komunikáciou a nenachádza sa tu cestné teleso ani jeho súčasti s tým, že Mesto nemá vedomosť o kolaudácii inžinierskej stavby na uvedených pozemkoch. Uvedené totiž nie je podmienkou preto, aby bolo možné uvedenú ulicu považovať za účelovú komunikáciu v zmysle citovaných zákonných ustanovení. V predmetnej veci z vykonaného dokazovania nesporne vyplynulo, a to aj z výpovedí svedkyne D. B. a R. I. ako spoluvlastníčok parc.č. XX/X, ktorá tvorí súčasť J. ulice, že J. ulica bola už v minulosti svojim účelom určená k tomu, aby bola prejazdná, aby sa vlastníci príľahlých pozemkov dostali k svojim pozemkom. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že J. ulica tvorila spojnicu medzi ulicami V. a L., bola dlhodobo užívaná chodcami na priechod medzi týmito pozemnými komunikáciami, aj ako prístupová cesta k príľahlým nehnuteľnostiam, prechádzali ňou motorové vozidlá aj nákladné autá, ulica je vysypaná štrkom, sú v nej osadené inžinierske siete a osvetlenie, pričom samotné svedkyne sa vyjadrili tak, že uvedená ulica musí byť priechodná vzhľadom na bezpečnostné dôvody a potreby pristavenia sanitky, dovozu dreva, za účelom vyprázdňovania žúmp, pričom zároveň uviedli, že nikdy nebránili nikomu v užívaní tejto ulice na prechod pešo ani motorovými vozidlami. Charakter parc.č. XX/X ako účelovej komunikácie vyplýva aj z kódu 22 zapísaného na LV č. XXXX k.ú. Z., z ktorého je zrejмый spôsob využitia uvedenej parcely ako pozemnej komunikácie. Vzhľadom na uvedené boli nepochybne správne závery súdu prvej inštancie o tom, že parc.č. XX/X v k.ú. Z. má charakter verejnej účelovej komunikácie, preto námietky žalobcov ohľadne posúdenia charakteru uvedenej nehnuteľnosti súdom prvej inštancie neboli dôvodné.

19. Z charakteru verejných účelových komunikácií vyplýva, že pokiaľ vlastníkom pozemku účelovú komunikáciu zriadi alebo pokiaľ súhlasí, čo i konkludentne, s jej zriadením, stáva sa táto komunikácia verejne prístupnou a vzťahuje sa na ňu verejné užívanie pozemnej komunikácie. Súkromné práva vlastníka sú v tomto prípade obmedzené iným verejnoprávnym inštitútom verejného užívania komunikácie. Pokiaľ je teda účelová komunikácia v súlade s vôľou vlastníka zriadená, nemôže jej vlastníkom jednostranným vyhlásením zamedziť jej verejnému užívaniu a vlastníkom komunikácie, ktorá má znaky účelovej komunikácie, ktorá nie je v uzavretom priestore alebo objekte (§ 22 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.) nie je oprávnený obmedziť užívanie tejto komunikácie na určitú skupinu subjektov a vylúčiť tak jej všeobecné užívanie. Neobstojí preto námietka žalobcov 1/, 2/ uvedená v odvolaní, že spoluvlastníci parcely č. XX/X v k.ú. Z., ktorá tvorí súčasť J. ulice ako verejnej účelovej komunikácie im môžu kedykoľvek zamedziť užívanie uvedenej komunikácie a znemožniť im tak prípadný vybudovaný prístup k ich stavbe z tejto cesty. Pokiaľ žalobcovia 1/, 2/ v jednom zo svojich podaní poukazovali na to, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie C.. P. G. uzavrel jeden koniec J. ulice, čím znemožnil jej celkovú priechodnosť, k tomuto je potrebné uviesť, že uzavretie druhého konca J. ulice sa netýka parcely č. XX/X, z ktorej majú žalobcovia prístup k ich domu a ktorej užívanie nebolo znefunkčnené, taktiež konanie C.. P. G. nemusí byť súladné s právom, skúmanie čoho je však pre potreby tohto konania právne irelevantné.

20. Za splnenia uvedených predpokladov bol potom aj odvolací súd toho názoru, že žalobcovia 1/, 2/ majú zabezpečený prístup k svojmu rodinnému domu cez parc.č. XX/X v k.ú. Z., ktorá tvorí časť J. ulice, ako verejnej účelovej komunikácie, pričom ako bolo v konaní preukázané, žalobcovia 1/, 2/ sú okrem toho aj vlastníkami parcely č. XX v k.ú. Z., ktorá tvorí súčasť spoločnej cesty na J. ulici, takže žalobcovia 1/, 2/ majú aj právny titul na užívanie cesty na J. ulici.

21. Pokiaľ ide o možnosť vybudovania nového vchodu do rodinného domu žalobcov zo strany J. ulice, žalobcovia 1/, 2/ predložili v konaní statický posudok znalca Ing. Mariána Bachára na posúdenie možnosti vytvorenia otvoru v obvodovej stene rodinného domu žalobcov, ako aj vyjadrenia ďalších osôb, z ktorých vyplynulo, že vybudovanie vchodu v rodinnom dome žalobcov 1/, 2/ zo strany ulice J. je technicky možné. Žalobcovia 1/, 2/ nepreukázali opak, v konaní neprodukovali žiadne dôkazy, ktorými by preukázali, že vybudovanie nového vchodu z ulice J. nie je technicky možné. Pokiaľ sa jedná o námietku žalobcov, že k takejto stavbe musia byť v budúcnosti vydané potrebné povolenia, jedná sa o okolnosti, ktoré ešte nenastali, sú iba v hypotetickej rovine, preto súd nemohol z nich vychádzať. Taktiež, pokiaľ sa jedná o namietané hľadisko bezpečnosti vychádzania z prípadného nového vchodu ústiaceho do J. ulice, vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi parcelou č. XX/X a domom žalobcov sa nachádza pás pozemku žalobcov, a teda žalobcovia po vytvorení nového vchodu v zadnej stene domu by jednak vychádzali z domu na ich parcelu č. XX a mali by zabezpečený rozhľad pri výstupe z domu, jednak v konaní bolo preukázané, že v prípade J. ulice sa nejedná o takú komunikáciu, na ktorej by bola častejšia premávka, jedná sa iba o občasný vjazd motorových vozidiel najmä za účelom obsluhy

príľahých pozemkov, preto odvolací súd, v súlade s názorom súdu prvej inštancie bol toho názoru, že nový vchod do domu žalobcov z Úzkej cesty by nebol ani v rozpore s požiadavkou bezpečného užívania stavby.

22. Z uvedených dôvodov záver súdu prvej inštancie o tom, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky pre zriadenie vecného bremena v zmysle ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka považoval odvolací súd za správny.

23. Za dôvodné nepovažoval odvolací súd ani odvolanie žalobcov 1/, 2/ proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko z ust. § 336 ods. 4 a § 335 ods. 1 CSP vyplýva, že pokiaľ bola žaloba zamietnutá, súd prvej inštancie bez návrhu aj neodkladné opatrenie nariadené pred začatím konania zruší. Súd prvej inštancie tak postupoval v súlade so zákonom. Keďže súd prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie opomenul zrušiť vo svojom pôvodnom rozhodnutí, správne v zmysle ust. § 225 ods. 1 CSP o zrušení neodkladného opatrenia rozhodol dopĺňacím rozsudkom.

24. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, pričom v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, odvolací súd odkazuje.

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).